

*ՔՀԿ- ների ներգրավումը
բաղադրականության մշակման և
իրականացման մոնիթորինգի գործում.
Կարիքներ և կարողություններ*

Երևան, 2014թ.

Ուսումնասիրության նպատակ

Բացահայտել և վերլուծել

- ֆադաֆացիական հասարակության դերակատարների կարիքներն ու կարողությունները ֆադաֆականության երկխոսության մասնակցության գործում
- այն ուղիները, որոնցով ՔՀԿ-ները կարող են ներդրում ունենալ առանձին ոլորտների ֆադաֆականության երկխոսության մեջ

ՔՀԿ -ների տեսակները

- Հասարակական կազմակերպություններ
- Հիմնադրամներ
- Իրավաբանական անձանց միություններ
- Ոչ ֆորմալ խմբեր ու շարժումները

Ուսումնասիրության ոլորտները

- Հայաստանի ՔՀԿ-ների ընդհանուր նկարագիր
- Իրավական միջավայր
- Հարաբերությունները մյուս դերակատարների հետ
- Ֆինանսական կայունություն
- Մասնակցությունը և կարողությունները ֆադաֆականության մշակման ոլորտում

Մեր թողաբանություն

Մեթոդներ

<p><u>Փաստաթղթերի վերլուծություն</u></p>	<p>CIVICUS Քաղաքացիական հասարակության ինդեքս, ԱՄՆ ՄԶԳ ՔՀԿ կայունության ցուցանիշ, տարբեր ՔՀԿ-ների գեկույցներ, գիտական աշխատանքներ, հետազոտական տվյալներ</p>
<p><u>Հնաիրիկ հետազոտության տվյալների վերլուծություն</u></p>	<p>150 ՔՀԿ-ների շրջանում իրականացված հարցում 12 ֆոկուս-խմբային բննարկումներ</p>

Հարցում

Ընտրանք՝ 150 ՔՀԿ-ներ

Տարածքային շերտավորված ընտրանք՝ մարզերի
բնակչության ֆանակի հարաբերակցությամբ:

Տվյալները ձեռք են բերվել տարբեր տեղեկատվական
աղբյուրներից, ինչպես նաև ձևակույտի մեթոդով:

Ֆոկուս խմբեր

Քանակը/վայրը

12 Ֆոկուս խումբ, 2-ը՝ Երևանում, 10-ը՝ բոլոր մարզկենտրոններում:

Մասնակիցները

23 ֆադաֆներում գործող ՔՀԿ-ների 111 և ՏԻՄ-երի 10 ներկայացուցիչներ:

Բացահայտումներ

Համագործակցություն մյուս դերակատարների հետ

Կազմակերպություն	Միջին
Պետական կառավարման մարմիններ	5.61
Մարզպետարաններ	5.90
Համայնֆապետարաններ	6.68
Միջազգային կազմակերպություններ	6.89
Հայաստանի այլ ՔՀԿ-ներ	7.67
Արտասահմանյան ՔՀԿ-ներ	4.94
ԶԼՄ-ներ	7.06
Գործարարներ	3.91

(1`ոչ մի , 10`շատ սերտ
համագործակցություն)

Համագործակցություն կառավարման մարմինների հետ

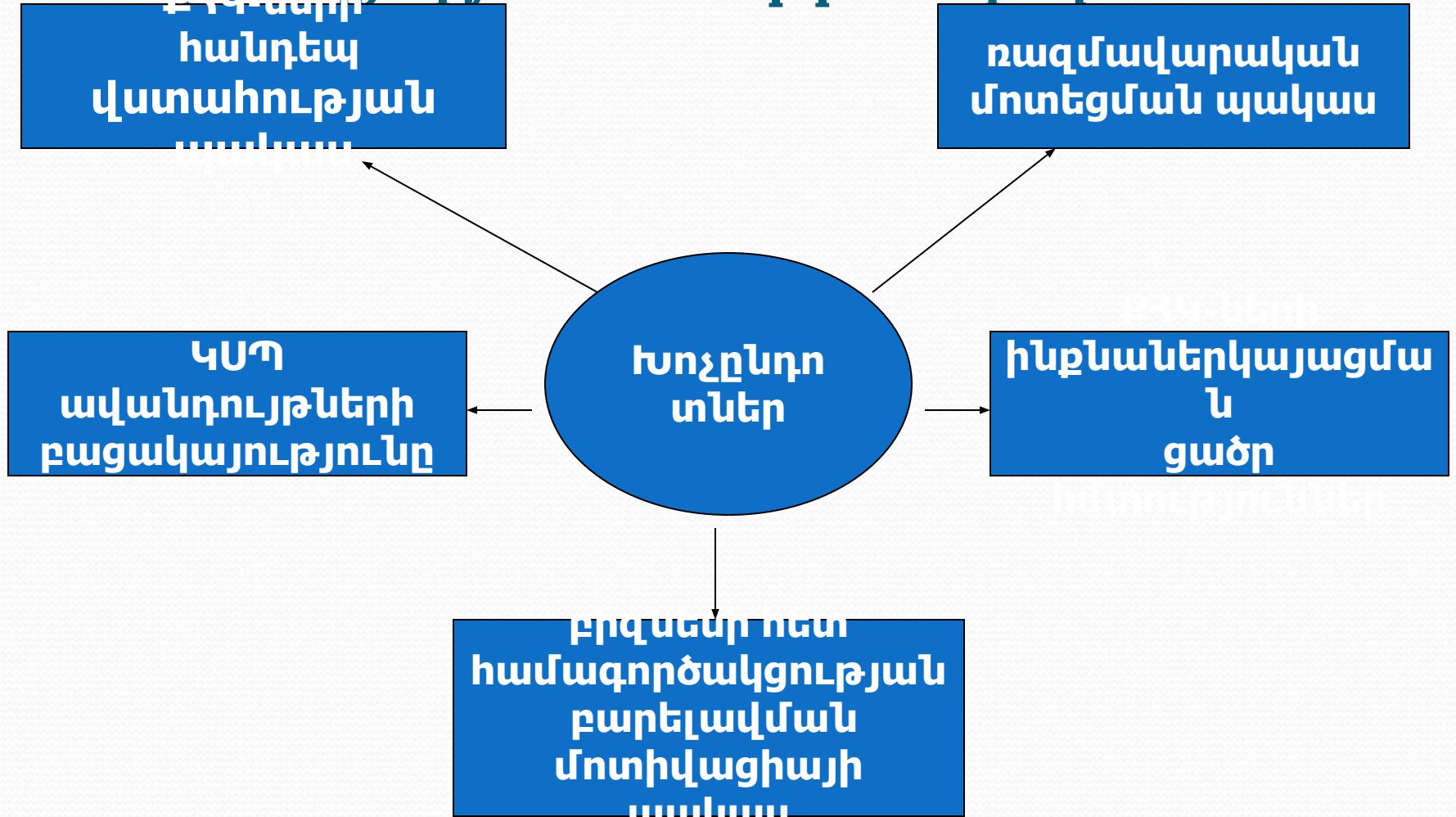
Համագործակցության խոչընդոտներ

- **Հստ ԲՀԿ-ների, իշխանությունների կողմից ֆադ.**
հասարակության հետ երկիշոսույթյան ռեսուրսների կամ
ներուժի պակասը և կոռուպցիան
- **ԲՀԿ-ների սեփական կարողությունների ու հմտությունների**
սահմանափակությունը
- **Վստահության** երկկողմանի բացակայությունը և
համագործակցության կարևորման պակասը

Համագործակցություն կառավարման մարմինների հետ

Խոչընդոտներ	%
Իշխանությունները չունեն բավարար ռեսուրսներ / ներուժ երկխոսության համար	26, 60, 0 7
Կոռուպցիան իշխանությունների հետ փոխազդեցության խոչընդոտ է	12, 0
Չեն ցանկանում համագործակցել մեզ հետ	8,7
Չեն վստահում մեր կազմակերպությանը	6,0
Չենք վստահում իշխանություններից	8,0
Չունենք իշխանություններից մոտենալու և գործընթացներից ներգրավվելու հմտությունը	8,0 20, 0
Չունենք բավարար տեղեկատվություն	6,0
Չունենք բավարար աշխատակազմ	6,0

Համագործակցություն մասնավոր հատվածի հետ

Համագործակցություն ՋԼՄ-ների հետ

	Ինչպես ե՞ք տեղեկացնում հասարակությանը Ձեր գործունեության մասին	%
1	Նորություն և մամլո հաղորդագրություն (թերթ, ուղիղ, հեռուստատեսություն, ինտերնետ)	82. 0
2	Հրապարակային միջոցառումներ (կլոր սեղաններ, կոնֆերանսներ)	66. 0
3	Հաշվետվություններ՝ ՋԼՄ-ների միջոցով	46. 0
4	Թոուցիկներ / բուկլետներ	43.3
5	Հանրային արժավներ	24. 7

Համագործակցություն ԶԼՄ-ների հետ

- ՔՀԿ գործունեության լուսաբանումը բավարար չէ նրանց տեսանելիության ապահովման և **վստահության խթանման համար:**
- ԶԼՄ-ներն ավելի հակված են լուսաբանելու այն ՔՀԿ-ների գործունեությունը, որոնց լավ են ճանաչում, որոնց գործունեությունն ավելի տեսանելի է և արդիական խնդիրներին է վերաբերում:
- ՔՀԿ-ները պետք է բարելավեն հաղորդակցության իրենց հմտությունները՝ ԶԼՄ-ների հետ ավելի արդյունավետ աշխատելու համար:
- Սակավաթիվ են այն ՔՀԿ-ները, որոնք ԶԼՄ-ներին դիտարկում են որպես ոչ միայն իրագեկման միջոց, այլև ուզում ավարական գործընկեր

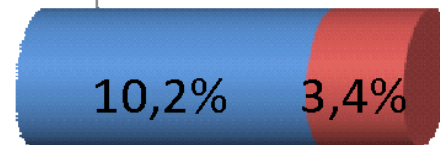
Համագործակցություն ԶԼՄ-ների հետ

	Համագործակցության ձևեր	%
1	Հրավերներ իրադարձությունների լուսաբանման համար	90,7
2	Համագործակցություն իրազեկման և/կամ հանրային արժանապատեհների համար	44,7
3	Հետազոտությունների արդյունքների / վերլուծությունների հրատարակումներ	31,4
4	Որպես գործիք՝ լոբբինգի, պետական կառավարման վրա ներգործություններ գործադրելու համար	24,7
5	Դասընթացների կազմակերպում լրագրողների համար	20,0
6	Ֆինանսավորում լրագրողների ռեպորտաժների /հետախնդրությունների համար	10,0

Մասնակցություն ֆադաֆականության մեկնանք

Ի՞նչ ձեռքբերումներ ունեւ (ՔՀԿ-ների %)

Համագործակցությունը և
ազդեցությունը պետական
կառույցների վրա

Օրենսդրական
բարեփոխումները

■ Երևան ■ մարզ

Մասնակցություն ֆադաֆականության մշակմանը

Ո՞ր չափով եք կիրառում հետևյալ գործիքները Ձեր նպատակներին հասնելու համար (%)

Պրոբլեմի վերլուծություն, և
հետազոտությունների,
զեկույցների պատրաստում

Տեղեկատվության տարածում

Քաղաքացիների ուսուցում
(թրեյնինգներ, հանրային
արշավներ և այլն)

Հանրային արշավներ և
միջոցառումներ

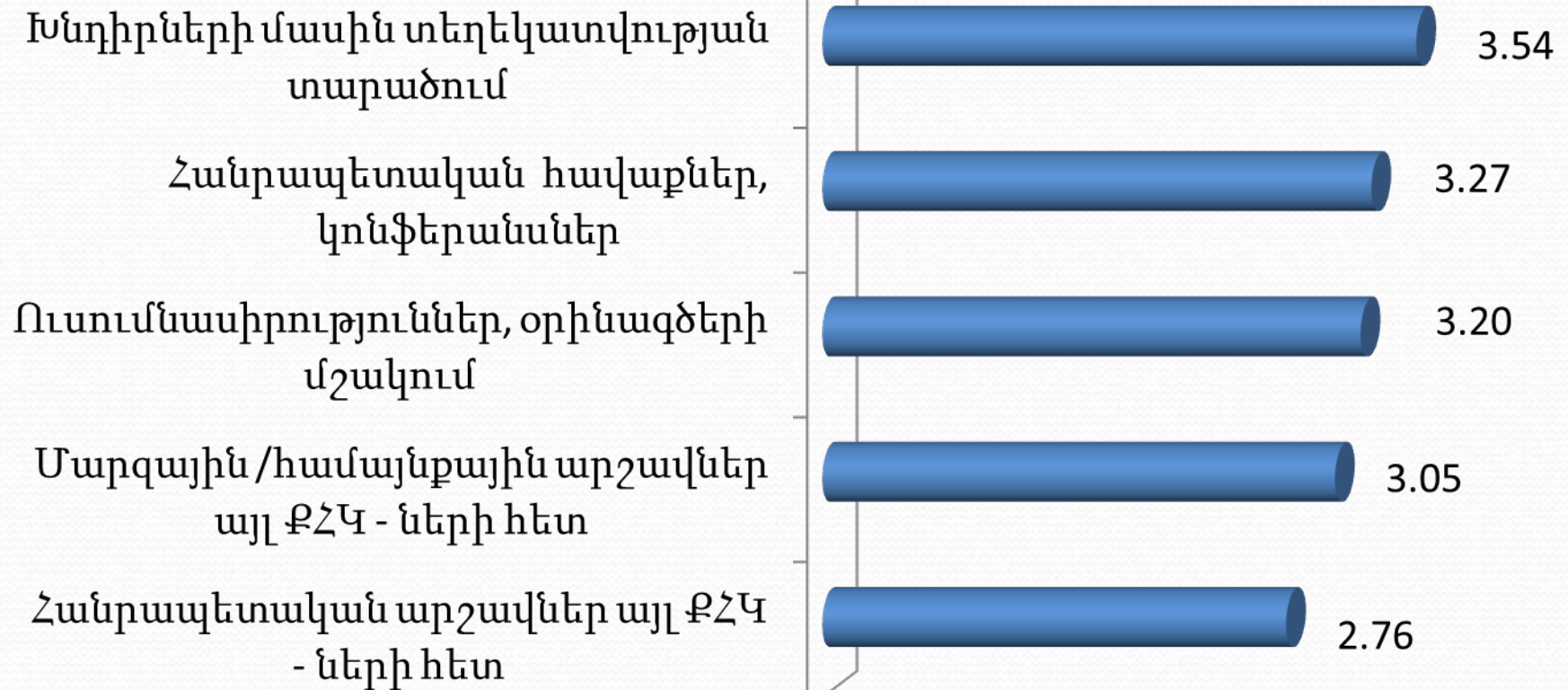
■ կանոնավոր ■ հաճախ ■ հազվադեպ ■ չենք կիրառում ■ չգիտեմ/պատասխան չկա

Մասնակցություն ֆաղափականության մշակմանը

- Թիրախ լսարանին հասնելու համար ՔՀԿ-ներն առավել հաճախ միակողմանի գործողություններ են կիրառում, ինչպես օրինակ տեղեկատվության տարածումը կամ հաժվեցումները հրապարակումը:
- ՔՀԿ-ներն ավելի շատ ընդգրկված են լայնածավալ միջոցառումների իրականացման գործում, որոնք սահմանափակ ազդեցություն ունեն ֆաղափականության վրա:

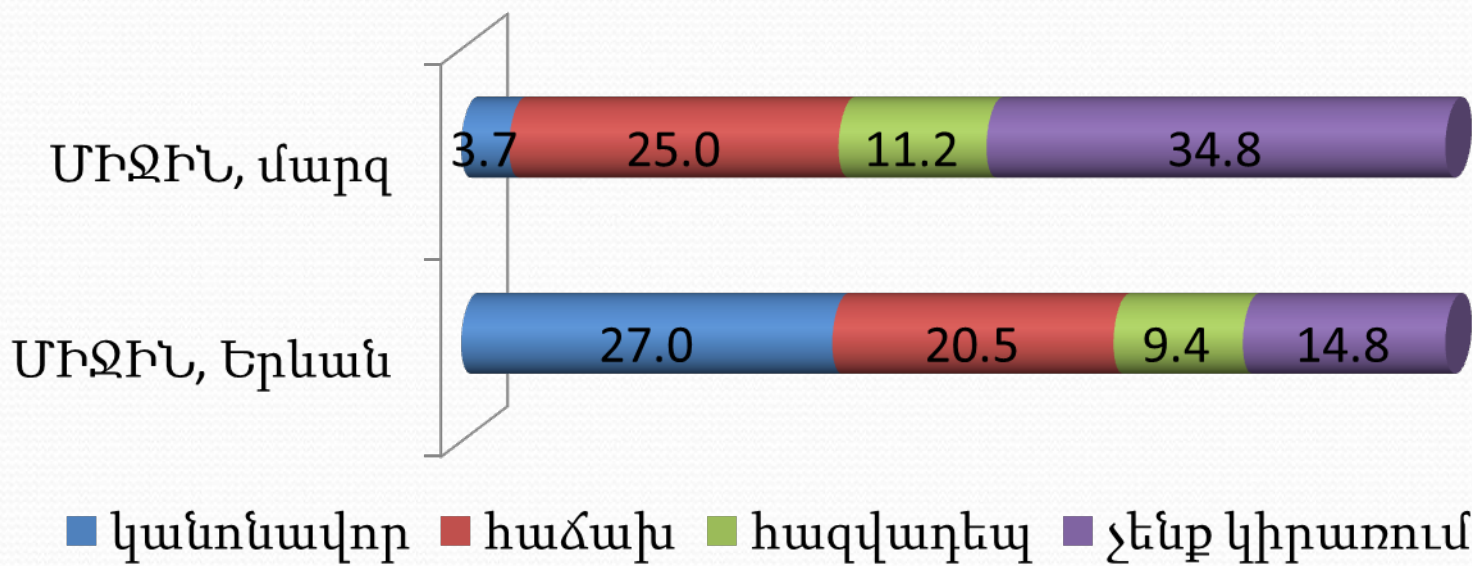
Մասնակցություն ֆադաֆականության մշակմանը

Ինչ մեխանիզմներով եք ազդում պետական ծրագրերի մշակման և քաղաքականության վրա. (միջին գնահատական, 1-քիչ, 5-շատ)

Մասնակցությունն ֆադաֆականության մշակմանը

Ո՞ր չափով եք կիրառում քաղաքական երկխոսությունը Ձեր նպատակներին հասնելու համար (քաղաքականության մշակման տարբեր փուլերում, %)

Մասնակցություն ֆաղափականության մշակմանը

- ՔՀԿ-ները սահմանափակ կարողություններ ունեն ֆաղափականության այլընտրանքների մշակման, համախոհների մեծածավալ խմբեր մոբիլիզացնելու, ֆարոգարժավներ պլանավորելու, իրականացնելու ու արդյունքներին հետևելու առումով:
- ՔՀԿ-ները կարող են հաջողության հասնել, եթե հետևողական լինեն:
- Դիտարկված հաջողությունները համակարգային փոփոխությունների չեն բերել, այլ ավելի շուտ ժամանակավոր լուծումներ են հանդիսացել և հասցեագրել են երևույթների հետևանքները, այլ ոչ խորֆային պատճառները:

Մասնակցություն ֆաղափականության մշակմանը

- Կոնկրետ պետական մարմնի հայեցողությունից է հանախ կախված՝ ֆաղափականության բննարկման գործընթացում ՔՀԿ-ների ներգրավման համար ջանքեր կգործադրվեն, թե ոչ:
- Պաշտոնյաների ֆաղափական կամքը կարևոր դեր ունի ֆաղափականության մշակման և իրականացման մոնիթորինգի գործընթացում ՔՀԿ-ների մասնակցության հնարավորության ստեղծման հարցում և հանախ վնոորոշ է շահերի պաշտպանության ֆարոգարաավի արդյունքի համար:

Մասնակցություն ֆադաֆականության մշակմանը

- Համանֆային մակարդակով որոշումների ընդունման գործընթացում հանրային մասնակցությունը պարտադրված է օրենքով
- Հանախ հանրային մասնակցությունը սահմանափակվում է հանրության իրազեկմամբ և ֆննարկումներով
- Որոշումների կայացման գործընթացում լիարժեք մասնակցությունը և իրական ազդեցությունը մեծապես կախված է տեղական ՔՀԿ-ների, այդ թվում՝ կազմակերպված համայնֆային խմբերի ակտիվությունից և կարողություններից:

Մասնակցություն ֆադաֆականության մշակմանը

- Պրոակտիվ մոտեցման և հետևողականության դեպքում ՔՀԿ-ներն ավելի մեծ ազդեցություն կարող են ունենալ:

«Ես ինքս իմ փորձով ականատես եմ եղել ՀԿ-ների ազդեցությանը պետական համակարգի մարմինների վրա: Դա ակնհայտ փաստ է: Եվ լավ դեպքերում տարիների ընթացքում հարգանքը և լրջությունը անել է ՀԿ-ների նիւտ, նեգրիտ, հավասարակշռված գործողությունների նկատմամբ»
(ՔՀԿ ներկայացուցիչ, Երևան)

Մասնակցություն ֆաղափականության մշակմանը

- Քաղաքականության ձևավորման ոլորտում ՔՀԿ ազդեցությունը կախված է ռազմաքաղաքականության ֆարոգարժավի ծավալից ու առարկայից:

« Բոլոր հնարավոր ռեֆորմները, բոլոր հնարավոր համագործակցությունները, ՔՀԿ-ների հետ բոլոր հնարավոր այլ հարաբերությունները իշխանությունը նայում է իշխանությունը պահպանելու և վերարտադրելու համատեքստում»

(ՔՀԿ ներկայացուցիչ, Գյումրի)

Առաջարկներ

Առաջարկներ . ընդհանուր

- ՔՀԿ հաշվետվողականության ու տեսանելության բարելավում
- Քաղաքականության բարեփոխումների ոլորտում ՔՀԿ-ների դերի մասին իրազեկության բարձացում
- ՔՀԿ-ների միջև համագործակցության բարելավում, կազմակերպված, կառուցողական և հետևողական գործողություններ
- ՔՀԿ-ների կողմից սեփական կարողությունների զարգացում, փորձագիտության փոխանցում մյուսներին՝ ազդեցության շրջանակները ընդլայնելու համար

Չեկոււզն ամբողջութեամբ

«Ոչ կառավարական դերակատարների հզորացում բարեփոխումների խթանման և հանրային հաշվետվողականության բարելավման նպատակով»

ՔՅԿ-ՆԵՐԻ ՆԵՐԳՐԱՎՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆԸ ՔԱՐԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄՇԱԿՄԱՆ ԵՎ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՄՈՒԹՈՐԻՆԳԻ ԳՈՐԾՈՒՄ. ԿԱՐԻՔՆԵՐ ԵՎ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Տարեկ Աստղաբյան, ԱրփիԷ Ֆակոբյան

Երևան, 2015 թ.

Մյուս հրատարակությունը չի արտացոլում Եվրոպական համագործակցության կամ երկ կողմից հաստատված տեսակետը: Եվրոպական համագործակցության կողմից հաստատված տեսակետը չի կրում տեղի կրթի քոլեջները կամ համալսարանները:

Հայերեն՝ www.europeanintegration.am/wp-content/uploads/Mapping_Armenia_am-3.pdf

Անգլերեն՝ www.csdialogue.eu/sites/default/files/mapping_armenia.pdf

ՀԱՐՑԵՐ

ÞÜàðĐ²Î²ÈàôÂÚàôÛ

dreamstime.com